

УДК 616.361/.366-002-085.838.97: 553. 7 4

ВПЛИВ МІНЕРАЛЬНОЇ ВОДИ СИНЯЦЬКОГО РОДОВИЩА (СВЕРД.№17) НА ОКРЕМІ ФУНКЦІЇ ПЕЧІНКИ**Ротаєнко А.П., Швардак В.В., Горицька С.І., Собран Л.П.***Науково-практичне об'єднання "Реабілітація" МОЗ України, м. Ужгород; санаторій "Синяк"
об'єднання "Закарпаткурорт"*

Вступ. У патогенезі багатьох захворювань, в тому числі й таких, що дуже часто зустрічаються на курортах, як гіпертонічна хвороба, атеросклероз та хронічний холецистит велику роль відіграє стан печінки, особливо її ферментів, котрі, як відомо, впливають на процеси обміну [1]. Однак, ці питання ще далекі до вирішення [2]. Особливо мало уваги ферментології приділяється в санаторно-курортних закладах, не зважаючи на те, що провідним моментом дії мінеральних вод є їх вплив на процеси обміну в організмі [3]

Мета роботи. Вивчити активність аспаратамінотрансферази аланінамінотрансферази, сироваткової холінестерази та каталази.

Поруч з цим, вивчався вміст в крові холестерину, цукру, бета-ліпопротеїдів, білірубину. Крім того, робились проби Селлека і Фрейда на колоїдну стійкість білків, визначались окремі показники здатності до зсідання системи крові [4, 5]. Паралельно у хворих в динаміці вивчались суб'єктивні та об'єктивні показники, робились рентгеноскопія органів грудної порожнини і шлунково-кишкового тракту, ультразвукове дослідження шлунку, печінки, жовчного міхура, підшлункової залози та дуоденальне дослідження вмісту 12-палої кишки.

Всього комплексно було обстежено 189 хворих. Із них 35 мали гіпертонічну хворобу І стадії або ІІ стадії, 35 страждали на атеросклероз та 119 -

хронічним холециститом у фазі ремісії. Вік хворих коливався від 35 до 60 років. Чоловіків було 54, жінок - 135.

Всі хворі приймали внутрішньо 3 рази на день по 200-250 мл за 45-90 хвилин до їди слабосульфідну мінеральну воду Синяцького родовища свердловини № 17, температури +35°+45°; сірководневі мінеральні ванни 10-14 на курс, при температурі мінеральної води +35°+36° С на протязі 8-14 хвилин. Крім того, хворі з хронічним холециститом на ділянку печінки одержували електрофорез з розчином платифіліну або сірчаноокислої магnezії та озокеритні аплікації температури 45°-50°С по 20-30 хвилин у дні вільні від прийому мінеральних ванн. На курс 8-10 процедур. Окрім цього, робились зрошення по Легському і тюбаж мінеральною водою 2 рази на тиждень [6]. При відсутності явищ загострення хворі гіпертонічною хворобою та атеросклерозом додатково одержували електрофорез із бромом або йодованим калієм на комірцеву зону і масаж голови по Мошкову, кліматопроцедури та лікувальну гімнастику.

При поступленні хворі мали типові суб'єктивні і об'єктивні ознаки вищезгаданих захворювань. Усі хворі були виписані із покращенням і значним покращенням, тобто спостерігалось зменшення або зникнення головного болю, дратівливості, втомлюваності, диспептичних розладів, зниження артеріального тиску.

У ході лікування у хворих всіх трьох клінічних груп збільшилась активність каталази та холінестерази (табл.1).

Таблиця 1

Динаміка біохімічних показників у обстежених хворих під впливом лікування

Вид дослідження	Гіпертонічна хвороба			Атеросклероз			Хронічний холецистит		
	До лікування	Після лікування	P	До лікування	Після лікування	P	До лікування	Після лікування	P
АСТ (в од)	31,0 ±2 5	19,5 ±2	< 0,002	31,6 ±7,6	20,9 ±3 5	<0 05	43,8 ±4 8	20,5 ±3 9	<0 01
АЛТ (в од.)	22,7 ±1 1	18,6 ±2 2	<0 05	27,0 ±3,7	22,2 ±3 9	>0 05	32,9 ±6 0	17,2 ±3 1	<0 02
ХЕ (в%)	61,9 ±1 3	53,9 ±2 0	<0 005	69,3 ±2,2	51,9 1 6±	<0,001	61,6 ±1 8	47,7 ±1 4	<0,001
Каталазний показник (в мг Н ₂ О ₂)	2,5± 0 05	3,1± 0 1	<0,001	2,4± 0,1	3,2± 0 2	<0,002	2,3± 0,08	3,4 ± 0,19	<0,01

Таблиця 2

Зміни активності ферментів крові у хворих гіпертонічною хворобою, атеросклерозом та хронічним холециститом

Ферменти	До лікування			Після лікування		
	Гіпертонічна хвороба	Атеросклероз	Хр.холецистит	Гіпертонічна хвороба	Атеросклероз	Хр.холецистит
АСТ(в од)	31,6±2,5	31,6±7,6	43,8±4,8	19,5±2,0	20,9±3,5	20,5±3,9
АЛТ(в од)	22,7±1,1	27,0±3,7	32,9±6,0	18,6±2,2	22,2±3,9	17,2±3,1
ХЕ(в%)	61,9±1,3	69,3±2,2	61,6±1,8	53,9±2,0	51,9±1,6	47,7±1,4
Каталазний показник (в мг Н ₂ О ₂)	2,5±0,5	2,4±0,1	2,3±0,1	3,1±0,1	3,2±0,2	3,1±0,2

Примітка: Дані статистично достовірні.

Спостерігалось зменшення вмісту холестерину, бета-ліпопротеїдів і білірубину, а також показники проби Селлека і Фрейда та цукор крові натще [7].

У хворих з хронічним холециститом відзначалась виразна позитивна динаміка з боку аналізів жовчі.

Висновки. У хворих гіпертонічною хворобою, атеросклерозом і хронічним холециститом є порушення активності трансаміназ, холінестерази і

каталази.

Застосована в санаторії "Синяк" комплексна терапія при цих захворюваннях благотворно впливає на діяльність ферментних систем печінки, підвищує окислювально-відновлювальні процеси в організмі. Це благотворно відбивається на стані хворих.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мавродий В.М., Грубин В.В. Фізיותרпія болезней органов пищеварения.-Одесса, 1994.-131 с.
2. Серебряна Л.Н. Реабилитация больных с патологией органов пищеварения. - К., Здоров'я, 1989-208 с.
3. Чабан А.Т.// Актуальные вопросы клинической и экспериментальной курортологии и физиотерапии-Ялта, 1994-С.154-155.
4. Ротаснюк А.П., Міцо А.Ш., Горицька С.І., Чайковська Т.В.- Використання курортних факторів санаторію "Синяк" у лікуванні хворих з хронічним холециститом та дискінезіями жовчних шляхів. Науковий вісник Ужгородського університету.-Серія Медицина, Випуск № 6, 1998-С.152-153.
5. Москалев Ю.Н. Минеральный обмен.-М.; Медицина, 1985.-288 с.
6. Бібліографічний вказівник наукових робіт практичних лікарів, науковців УжДУ та інших закладів по лікувальному використанню мінеральних вод Закарпаття.-Ужгород, 1996.-80 с.
7. Терентьева Л.А., Розенфельд М.К. Лечебные минеральные воды Латвии.-Рига; "Звайгзне",-1980.-С.104-106.

SUMMARY

INFLUENCE OF MINERAL WATER OF SINYAK DEPOSIT (SPR. 17) ON THE PARTIAL FUNCTIONS OF HEPAR

A.P. Rotayenko, V.V. Shvardak, S.I. Goritska, L.P. Sobran

The character of glutamineaspartine and glutamine-alanine transaminasae, serum cholinesterasae and catalasae have been studied in 189 patients with arterial hypertonia (II st.), atherosclerosis and chronic cholecystitis after the course of balneotherapy using slightly-sulphide mineral water on the spa "Sinyak" (internal use and 10-14 baehs with total concentration of sulphides - 15 mg/l). It was revealed that complex treatment has a positive effect on the function of enzyme systems of hepar.